

Oponentura diplomové magisterské práce

Název: Restaurování spodní části nástěnné malby na východní stěně kněžiště kostela sv. Víta v Zahrádce u Ledče nad Sázavou

student BcA. Tomáš Titor

Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování
570 01 Litomyšl, Jiráskova 3

Vedoucí diplomové práce Mgr. art. Jan Vojtěchovský
Konzultance teoretické části Ing. Renáta Tišlová, PhD.
Oponent Josef Čoban, akad.mal. a restaurátor

Předmětem hodnocení je diplomová práce studenta BcA. Tomáše Titora, jejíž náplní je restaurování fragmentu spodní části nástěnné malby na východní stěně kněžiště kostela sv. Víta v Zahrádce u Ledče nad Sázavou. Vznik malby je kladený do období mezi lety 1320 - 1360. Diplomová práce se sestává z restaurátorského průzkumu, vlastního restaurování a vypracování restaurátorské dokumentace. Součástí restaurátorského průzkumu je umělecko historický průzkum, materiálový průzkum, zkoušky čištění a návrh postupu restaurátorských prací. Tento je východiskem pro vlastní restaurování nástěnných maleb; byly mechanicky i chemicky očištěny, konsolidovány, tmeleny a na nich provedeny barevné retuše.

Součástí diplomové práce je teoretická část, pojednávající o možnostech redukce vodorozpustných solí, které byly detekovány na restaurovaných nástěnných malbách; skládá se z rešerše odborných textů a experimentální části na místě, která dokumentuje průběh a výsledky testování vybraných zábalových směsí; posloužila jako podklad při restaurování nástěnné malby - praktický úkol redukce solí in situ.

Zadáním diplomové práce vymezená část náročných restaurátorských prací musí být nedílnou částí celého restaurovaného díla na východní stěně v kněžišti kostela. Student se úspěšně snažil dodržet technologickou, materiálovou a výtvarnou jednotu zásahů při dookrytí a očištění povrchu fragmentů figurální malby, konzolidaci barevných a omítkových vrstev, způsobu i míře plastické a barevné retuše. Ocenění si zaslouží taktéž proto, že úkol komplikovaly opožděné stavebně sanační práce v objektu i přímo v sousedství maleb, o jejichž účelu a rozsahu se student zmiňuje v závěrečné části diplomové práce.

Student splnil zadaný náročný úkol v určeném rozsahu, k průběhu prací ani k jejich výsledku nemá žádné zásadní připomínky. Lze především ocenit, že ke stabilizaci a odstranění vodorozpustných solí z povrchu restaurovaných maleb přistoupil zodpovědně, uvážlivě po řadě srovnávacích testů in situ a doplňkovém laboratorním průzkumu omítek s barevnými vrstvami. Samostatně konzultoval identifikované problémy nejvíce zasolené části středověkých omítek na východní kolmé stěně kněžiště s technoložkou Ing. Renatou Tišlovou, v teoretické části práce shromáždil a kriticky posoudil dostupné informace o této problematice.

Jak vyplývá z příložených kopií dokladů, byly pracovní postupy konzultovány a odsouhlaseny při kontrolních dnech na místě. Průběžně s nimi byly seznámeni zástupci majitele objektu a restaurovaného díla, investora restaurátorských prací a příslušného územního odborného pracoviště NPÚ v Telči. Všechny formální kroky před i při realizaci díla jsou provedené tak, jak to určuje zákon O státní památkové péči č.20/1987 Sb. v úplném znění pozdějších dodatků.

Dokumentace diplomové práce (tedy její dostupná elektronická podoba) je zpracovaná podle požadavků Fakulty restaurování Univerzity Pardubice; obsahuje všechny náležitosti, teoretickou i praktickou část diplomové práce a v přílohách i výsledky laboratorních průzkumů.

Fotodokumentace restaurování nástěnné malby je systematická, na několika vybraných úsecích zaznamenává charakteristické defekty, všechny důležité pracovní postupy a stavy po jejich ukončení. V závěru textové části restaurátorské dokumentace jsou uvedené použité materiály a doporučený ochranný režim pro dobré uchování díla.

Navrhuji hodnocení této diplomové práce známkou výborná s vědomím, že zadaný úkol byl náročný časově, organizačně i vlastní složitostí při praktickém provádění. Mimo transfer malby řešil student všechny problémy, vyskytující se při restaurování nástěnné malby. Domnívám se, že rozsah obou částí diplomové práce je přiměřeně velký, složitost a časová náročnost restaurátorských prací odpovídá požadavkům kladeným na závěrečnou magisterskou práci.

V Praze 24.09.2023

Josef Čoban, akad.mal. a restaurátor